

Wymagania wobec biblioteki pedagogicznej jako instrument podnoszenia efektywności jej pracy.

"Jakość nigdy nie jest dziełem przypadku, zawsze jest wynikiem wysiłku człowieka" - J. Ruskin.

Sulejówek – czerwiec - 2013 r.

Program wzmocnienia systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły etap III

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

SKĄD WYMAGANIA?

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004. Nr 256, poz. 2572 ze zm.):

- Art. 35 – nadzór pedagogiczny;

- Art. 71 ust.1 pkt 3 – zadania biblioteki

- Art. 33 – zakres nadzoru;

- 1) ocenianie stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli;

- 2) **analizowanie i ocenianie efektów** działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;

- 3) **udzielanie pomocy** szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;

- 4) **inspirowanie nauczycieli** do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

Kluczowe aspekty nowego nadzoru pedagogicznego EWALUACJA - definicje

- „Praktyczne badanie oceniające” - słowniczek rozporządzenia
- „Systematyczne badanie wartości lub cech konkretnego programu, działania lub obiektu z punktu widzenia przyjętych w tym celu kryteriów w celu jego usprawnienia, rozwoju lub lepszego zrozumienia”
- *L.Korporowicz*
- „Zaproszenie do rozwoju” – Helen Simons

Zmiana w systemie nadzoru pedagogicznego odpowiedzią na wyzwania.

- Krytyczne myślenie i odpowiedzialne zaangażowanie jako cele systemu edukacji.
- Nieznana przyszłość determinantą celów szkoły.
- Idee nowego nadzoru pedagogicznego.
- Jawność jednolitych wymagań sposobem na wyrównywanie szans.
- Wprowadzenie ewaluacji w sprawowanie nadzoru pedagogicznego szansą na jakościowy rozwój szkoły/placówki.

Wymagania państwa – uporządkowanie priorytetów i celów szkoły/placówki.

- Wymagania jako zalecane kierunki działań szkoły/placówki decydujące o kapitale ludzkim.
- Wymagania jako pożądany model szkoły/placówki.
- Wymagania jako zadanie dla całego systemu edukacyjnego (całych społeczeństw).
- Wymagania a uczeń w systemie oświaty.

Wymagania państwa wobec szkół i placówek a nadzór pedagogiczny

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego – zmiany z dnia 10 maja 2013 r.
- Wymagania państwa – przedmiot ewaluacji zewnętrznej:
 - 12 dla szkół
 - 12 dla przedszkoli,
 - 11 dla MOW, MOS, SOSzW,
 - 8 dla PPP, PDN, BP,
 - 6 dla SOW, BURS,
 - 5 dla placówek oświatowo - wychowawczych

Dlaczego wymagania?

1. Umożliwiają wskazanie, jakie zadania szkoła/placówka powinna wypełniać
2. Pokazują szkole/placówce jak powinna pracować i wskazują jej drogi rozwoju.
3. Ich wypełnianie poddawane jest ewaluacji zewnętrznej - ustalenie „mapy” szkoły /placówki z jej mocnymi i słabymi stronami .
4. Połączenie informacji o szkole płynącej z systemu egzaminów zewnętrznych z innymi, bardzo istotnymi informacjami o pracy szkoły.

Jak tworzą wymagania?

5. Źródła wymagań.
6. Kluczowe, najważniejsze kwestie
7. Dyskusja w gronie ekspertów, praktyków, prawników.
8. Z myślą o dostosowaniu do rzeczywistości, w odpowiedzi na wyzwania współczesnego społeczeństwa

Wyzwania współczesności a rola szkoły/systemu oświaty.

Niektóre determinanty myślenia o edukacji:

- nieograniczony dostęp do informacji,
- zaawansowane technologie,
- człowiek w integrującej się Europie, globalizującym się świecie,
- zagrożenia ekologiczne,
- nieustanna i nieprzewidywalna zmiana,
- wysokie standardy jakości,
- zmiany na rynku pracy,
- konieczność budowania relacji międzykulturowych,
- inne spojrzenie na koncepcje równości czy wolności

1. Placówka realizuje koncepcję pracy

- Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe osób oraz potrzeby instytucji i organizacji korzystających z jej oferty, specyfikę pracy placówki oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego.
- Koncepcja pracy placówki jest znana osobom, instytucjom i organizacjom korzystającym z oferty placówki.
- **Realizowana koncepcja pracy placówki jest monitorowana i, w razie potrzeb, modyfikowana z uwzględnieniem oczekiwań osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.**
- **Określenie celów i sposobów ich realizacji warunkiem skutecznej pracy biblioteki.**
- **Umiejętność skupiania działań wokół podobnych wartości i celów, znajomość i akceptacja koncepcji.**
- **Czy warto?**
- **skutecznie działać?**
- **myśleć o przyszłości, przyspieszać rozwój?**
- **zapewnić ten sam kierunek działania wszystkim członkom organizacji?**
- **koncentrować uwagę na tym co najważniejsze?**
- **racjonalnie zarządzać zasobami, w tym czasem?**
- **reagować na wyzwania płynące z otoczenia, nabierając dystansu do spraw bieżących, tworzyć klimat dla wprowadzania zmian?**
- **mieć pomysł na pokonanie konkurencji?**
- **posiadać weryfikator trafności wyborów, godzący różne racje i punkty widzenia?**

2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki

- Planowanie procesów edukacyjnych w placówce służy rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.
- W realizacji zadań stosuje się różne formy i metody pracy dostosowane do potrzeb osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.
- Placówka pozyskuje informacje od osób, instytucji i organizacji, które skorzystały z oferty placówki, na temat podejmowanych przez placówkę działań.
- **W placówce stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.**
- **Wnioski z analizy informacji pozyskanych od osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki są wykorzystywane do doskonalenia procesów edukacyjnych i prowadzonych przez placówkę działań.**
- Warunki efektywności kształcenia (jasne cele, dobra organizacja, diagnoza możliwości i potrzeb, czas, tempo);
- Udział odbiorców w organizacji procesów edukacyjnych;
- Szkolny etos, a uczenie się przez całe życie;
- Nowatorstwo w doskonaleniu;

3. Placówka zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki

- Realizacja oferty placówki pozwala osiągać jej cele i zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji z niej korzystających.
- Podejmowane są działania służące wyrównywaniu szans w dostępie do oferty placówki.
- W opinii osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki, wsparcie otrzymywane w placówce jest odpowiednie do ich potrzeb.
- W placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne
- **Doskonali się ofertę placówki z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki oraz pozyskanych od nich opinii dotyczących pracy placówki.**
- **Placówka zachęca osoby, instytucje i organizacje korzystające z oferty placówki do własnego rozwoju.**
- Rozpoznanie potrzeb odbiorców (kontekstu działania) podstawą podnoszenia efektywności pracy biblioteki;
- Pozyskiwanie środowiska dla idei wyrównywania szans ważnym zadaniem biblioteki;
- Działania instytucji oświatowych na rzecz marginalizacji wykluczenia;
- Nierówności społeczne a poziom życia społeczeństw i możliwości rozwoju cywilizacyjnego.

4. Procesy edukacyjne są efektem współpracy nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki

- Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych.
- Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami i innymi osobami realizującymi zadania placówki.
- Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki wspomagają się w organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych.
- **Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy.**
- **Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy**
- Zdolność do współpracy warunkiem sukcesu współczesnych społeczeństw.
- Działanie zespołowe nauczycieli szkołą zespołowego działania uczniów.
- Współpraca w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych warunkiem podnoszenia efektywności pracy.
- Uczenie się jako działanie społeczne.
- Zdolność do współpracy a efektywność podejmowanych działań;
- Zdolność do kreatywnej współpracy jako umiejętność ceniona na rynku pracy;
- Biblioteka jako miejsce modelowania, uczenia się i upowszechniania wartości współpracy.
- Wartość współpracy w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych, programowaniu rozwoju biblioteki.

5. Promowana jest wartość edukacji

- W placówce prowadzi się działania kształtujące postawę uczenia się przez całe życie.
- W placówce prowadzi się działania promujące wartość edukacji, skierowane do osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki oraz nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki.
- Placówka jest pozytywnie postrzegana w środowisku lokalnym.
- **Realizowane przez placówkę działania wzmacniają odpowiedzialność za własny rozwój osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.**
- **Działania realizowane przez placówkę promujące wartość edukacji wpływają na rozwój lokalnej społeczności.**
- Propagowanie uczenia się przez całe życie priorytetem instytucji oświatowej funkcjonującej w społeczeństwie wiedzy.
- Wspieranie szkoły w kształceniu nawyku ciągłego doszkalania i uczenia się zadaniem biblioteki.
- Promowanie wartości edukacji jako przeciwdziałanie pasywności dorosłych w obszarze uczenia się przez całe życie.

6. Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.

- Prowadzi się rozpoznanie potrzeb i zasobów placówki oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje inicjatywy na rzecz ich wzajemnego rozwoju.
- Placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.
- W placówce stwarza się warunki do wyrażenia opinii o jej funkcjonowaniu w środowisku lokalnym. Opinie te są wykorzystywane do doskonalenia pracy placówki.
- **Współpraca placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój.**
- **Wykorzystywane przez placówkę zasoby środowiska lokalnego wpływają na rozwój osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.**
- Zasoby środowiska wzbogaceniem warunków działalności biblioteki jako sojusznika szkoły.
- Rola biblioteki jako instytucji wpływającej na rozwój potencjału społecznego środowiska;
- Współdziałanie biblioteki, szkoły (nauczycieli) i rodziców a skuteczność działań edukacyjnych;

7. Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych

- W placówce analizuje się wyniki badań zewnętrznych i wewnętrznych, w tym wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej.
- Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których przygotowuje się ofertę placówki, planuje i podejmuje działania.
- Realizacja oferty i działania podejmowane w placówce są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeb - modyfikowane.
- **Placówka doskonali własną pracę z uwzględnieniem systematycznie pozyskiwanych informacji na temat rozwoju osób, instytucji i organizacji, które skorzystały z oferty placówki.**
- Zarządzanie danymi podstawą refleksji nad efektywnością i planowaniem dalszych działań.
- Analizy danych źródłem informacji o skuteczności (braku) poszczególnych działań.
- Umiejętne posługiwanie się danymi przejawem wysokiego profesjonalizmu i chęci rozwoju.
- Znaczenie najnowszych wniosków z badań (jak ludzie się uczą, jak funkcjonuje mózg) dla świadomego planowania wspomagania szkoły w osiąganiu najwyższych efektów jej pracy.

8. Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.

- Zarządzanie placówką zapewnia warunki do realizacji zadań statutowych placówki.
- Ewaluacja wewnętrzna jest przeprowadzana wspólnie z nauczycielami i innymi osobami realizującymi zadania placówki.
- W procesie zarządzania, w oparciu o wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego, podejmuje się działania służące rozwojowi placówki.
- Zarządzanie placówką sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki oraz doskonaleniu zawodowemu.
- Zarządzanie placówką zapewnia przygotowanie oferty odpowiedniej do potrzeb osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki oraz odpowiednie warunki jej realizacji.
- **Zarządzanie placówką prowadzi do podejmowania nowatorskich działań, innowacji i eksperymentów.**
- **Zarządzanie placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki w procesie podejmowania decyzji dotyczących placówki.**
- **Zarządzanie placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki w procesie ewaluacji wewnętrznej.**
- Zarządzanie jako kluczowy element decydujący o jakości organizacji;
- Celowe działania, polityka kadrowa, wspólne rozumienie celów, delegowanie uprawnień;
- Działania skoncentrowane na uczeniu się;
- Rola dyrektora, jako osoby ułatwiającej realizowanie uzgodnionych celów.
- Zarządzanie a koncepcja pracy.

Dziękuję Państwu za uwagę!

„W świecie edukacji sukces będzie zależał nie tyle od próby kontroli ludzkich zachowań, ile od pomocy w kontrolowaniu własnych zachowań poprzez stawanie się bardziej świadomymi tego co się robi” J. Elliott

anna.gocłowska@ore.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

